

mener, at den Forandring, der skal ske, bør være den, at man flytter Skatterne fra de indirekte over paa de direkte. Og naar man har sagt, at de indirekte Skatter ere lettere at opkræve end de direkte, og at de direkte vilde føles mere, fordi man skal af med dem paa en Gang, tror jeg ikke, det holder Stik. Tværtimod, som det er sagt, er den indirekte Beskatning en dyr Maade at opkræve Skatter paa, og jeg tror, man kan simplificere den direkte Beskatning saaledes, at den ikke kommer til at virke trykkende derved, at man ogsaa der kommer til at erlægge Pengene i smaa Beløb, og saaledes, at Optræningen kan blive ganske billig. Vi se, hvorledes man i forskellige Lande har indrettet f. Eks. Postsparekasser, hvor Folk ved at købe et Mærke en Gang imellem kunne opspar Penge. Vi have det samme System her ved Sparemærkekasser, og et lignende System kunde godt gennemføres med Hensyn til den direkte Beskatning, saaledes at Befolkningen kunde erlægge den Skat, uden at det behøver at blive store Summer paa en Gang, uden at Optrævningsudgiften blev forhøjet.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa den Diskussion, der har fundet Sted med Hensyn til Beskyttelsestolden, men finder Anledning til for mit Vedkommende at gøre nogle Bemærkninger dertil. Navnlige vil jeg sige til de ærede Medlemmer, som have udtalt sig for forøget Beskyttelse, at det er efter min Mening ganske fejlagtigt, naar de i saa Henseende blande Industri og Haandværk sammen, thi som det ogsaa er blevet sagt, Storindustriens og Haandværkets Interesser ere ikke de samme, men tværtimod ofte hinanden modstridende. I saa Henseende har jo det ærede 2det Medlem for 3dje Kreds (Tolderlund) allerede peget paa, at det under alle Omstændigheder ikke gik an at forhøje Toldbeskyttelsen saaledes, at den gav Storindustrien et Monopol, thi saa bliver Følgen den, at Storindustrien optræder ikke alene paa Fabrikationens Omraade, men ogsaa paa Handelens Omraade, opretter Filialer i alle Købstæderne, og derved ødelægger den baade Haandværkere og handlende. Denne Erkendelse er fuldstændig rigtig, men gælder ikke alene, naar vi have saa høj en Toldbeskyttelse, at Storindustrien faar Monopol, men den gælder allerede under de nuværende Forhold; saaledes udvikler Storindustrien sig netop, og naar Haandværkerne klage over daarlige Forhold, tror jeg derfor ikke, de opnaa nogen Forbedring ved at faa forøget

Beskyttelse. Man har henvist til Skotøjsindustrien, og det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) fremhævede netop den som et Eksempel paa, at de producerende ikke lukrerede ved Beskyttelsestolden; Skomagernes kunde ikke siges at lukrere derved. Nej, det kan man ikke sige, thi Skomagerhaandværket gaar jo til Grunde, kan maaske siges allerede at være gaaet til Grunde, og det, som har ødelagt dette Haandværk, er Fabrikindustrien. Ser man paa Sagen ganske personligt ud fra Skomagernes Standpunkt, kan det være dem nogenlunde ligegyldigt, om de ødelægges af udenlandske Fabrikker eller indenlandske Fabrikker. Altsaa i saa Henseende kan Tolden slet ikke hjælpe dem det allermindste.

Det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Stilling) udtalte til Fordel for Beskyttelsessystemet, at den engelske Industri jo havde vokset sig stærk under Beskyttelsen, og først da den var bleven saa stærk, at den kunde undvære Beskyttelsen, gav den Afkald derpaa. Jeg vil tillade mig at gøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at den Periode i Englands Historie, da Industrien havde Beskyttelse, var netop den, hvor det gik mest tilbage for Haandværket, hvor det engelske Haandværk blev ødelagt. Skulle vi da se hen til, hvorledes Virkningen af Beskyttelsessystemet har været over for Haandværket i England, tror jeg, man deraf maa slutte, at Haandværket ikke kan være tjent med en lignende Udvikling her i Landet. Saa bliver det næste Spørgsmaalet, hvorledes Stillingen vil blive over for Storindustrien, om det saa ikke alligevel bliver nødvendigt at forøge Beskyttelsen af Hensyn til den. I saa Henseende er det blevet omtalt, hvorledes Stillingen antagelig vilde have været i Danmark, hvis man fra første Færd af ingen Beskyttelse havde haft. Jeg skal ikke komme ind paa det, da man ikke kan sige, hvorledes en Tilstand vilde have været, dersom det og det var sket eller ikke sket, men jeg vil dog sige saa meget, at saaledes som Sagen staar for mig, er Beskyttelsen over for Industrien nu betydeligt mindre nødvendig, end den var i tidligere Tider. Med de Kommunikationsmidler, man tidligere havde, kunde man ikke saaledes som nu føre Raaprodukter i saa store Masser fra det ene Land til det andet, Transporten var vanskeligere og dyrere, og derfor var det ganske naturligt, at de lettere Varer, som vare forarbejdede, bleve med mindre Bekostning transporteret fra det ene Land til det andet, og den Gang